

Home>Familierecht en erfenissen>Eigendom in huwelijken en geregistreerde partnerschappen>

Vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreerde partnerschappen

Vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreerde partnerschappen

Spanje

1 Zijn er verschillende vormen van "geregistreerde partnerschappen" in deze lidstaat? Ga nader in op de verschillen tussen de diverse vormen.

Ja.

Er is geen civielrechtelijk geregeld niet-echtelijk partnerschap (*parejas de hecho*) op nationaal niveau, en als gevolg daarvan hebben de meeste autonome regio's zelf (civiel- dan wel puur bestuursrechtelijke) regels vastgesteld voor een niet-echtelijk partnerschap, het rechtskader en de gevolgen daarvan en de manieren voor en gevolgen van beëindiging ervan. Deze situatie gaat gepaard met het feit dat er in Spanje naast het algemene systeem verschillende regionale systemen van burgerlijk recht (*derechos forales*) bestaan.

Naast het huwelijk en ongeregelde partnerschappen kent iedere autonome regio een andere wettelijke erkenning toe aan niet-echtelijke partnerschappen, verschillend van simpelweg op een minimale periode van samenleven of samenwonen met gezamenlijke kinderen gebaseerde wettelijke erkenning tot een eis om het niet-echtelijke partnerschap te registreren of om het voor bestuursrechtelijke doeleinden te registreren. Er zijn zelfs vier autonome regio's (de Balearen, Extremadura, Baskenland en Galicië) die een register hebben dat wordt gebruikt om het partnerschap te vormen of waarin het verplicht moet worden geregistreerd.

Opgemerkt zij dat bestuursrechtelijke kwesties buiten het toepassingsgebied van de wetgeving vallen, aangezien dit informatieblad een aantal verwijzingen naar puur administratieve regels bevat ten aanzien van niet-echtelijke partnerschappen en de registratie daarvan door bepaalde autonome regio's, die verder geen constitutionele bevoegdheid hebben op het gebied van burgerlijk recht.

2 Bestaat er in deze lidstaat een wettelijk vermogensstelsel voor geregistreerde partnerschappen? Wat houdt het in? Op welke vormen van "geregistreerd partnerschap" is het van toepassing?

De verschillende bestaande regelgevingen bevatten geen specifieke bepalingen over de financiën of activa als het gaat om eigendom dat wordt aangeschaft terwijl de partners een niet-echtelijk partnerschap hebben. De regels voor huwelijksvermogen gelden niet voor niet-echtelijke partnerschappen, zelfs niet naar analogie. Met andere woorden, tenzij het stel met een niet-echtelijk partnerschap specifieke regelingen heeft getroffen in een overeenkomst (*convenio*), gelden de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (*Código civil*) (of de regionale wetboeken (*códigos forales*)) in situaties van gemeenschappelijk of gezamenlijk eigendom (*condominios of comunidades de bienes*) (artikelen 392 e.v. van het Burgerlijk Wetboek voor het algemene burgerlijk recht), als het eigendom aan de beide partners gemeenschappelijk toebehoort.

3 Hoe kunnen partners hun vermogensstelsel regelen? Wat zijn de formele vereisten in dit geval?

De partijen kunnen hun eigen regelingen treffen in verband met hun financiën en eigendommen. Daarvoor bevatten de meeste regionale regels een specifieke bepaling ten aanzien van overeenkomsten die de partijen kunnen aangaan. Op grond van de meeste wetten moeten dergelijke overeenkomsten schriftelijk worden opgesteld, al zijn mondelinge overeenkomsten in sommige regio's toegestaan (de Balearen en de Canarische Eilanden).

Voor schriftelijke overeenkomsten is de algemene regel dat daarvoor opgestelde openbare of privédocumenten worden aanvaard. Op grond van de verschillende regionale regels kunnen de partijen ook een bepaling over financiële compensatie opnemen voor het geval de relatie eindigt en er sprake is van financiële onbalans tussen de partijen.

In sommige regio's moet de overeenkomst door een notaris worden bekrachtigd. Dat is het geval in Aragon, Cantabrië, Catalonië, Extremadura, Galicië en Madrid.

4 Zijn er beperkingen op de vrijheid om een vermogensstelsel te regelen?

Ja, er zijn beperkingen van de contractvrijheid. De reikwijdte van die beperkingen verschilt tussen de verschillende regionale regels. Over het algemeen worden overeenkomsten die in strijd zijn met dwingende wetten of op basis waarvan de beide partners geen gelijke rechten hebben, als nietig beschouwd, net als overeenkomsten die ernstige schade opleveren voor een van de partners. In sommige wetten staat daarnaast specifiek beschreven dat overeenkomsten met puur persoonlijke inhoud of met gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer van de samenwonenden ongeldig zijn. Verder mogen overeenkomsten derden geen schade toebrengen.

5 Wat zijn vanuit het oogpunt van het vermogensrecht de rechtsgevolgen van de ontbinding of nietigverklaring van het geregistreerde partnerschap?

De gevolgen van ontbinding van een niet-echtelijk partnerschap zijn voornamelijk afhankelijk van eventuele overeenkomsten tussen de partijen. In sommige regio's kan het stel bepalingen hebben opgenomen voor financiële compensatie voor het geval er sprake is van een financiële onbalans tussen de partners wanneer zij uit elkaar gaan. In ieder geval gelden met betrekking tot gezamenlijk eigendom de algemene civielrechtelijke en procedurele regels voor ontbinding en vereffening. In regio's als Catalonië en Aragon moet financiële compensatie voor het werk van de ene partner in het huishouden of in het financiële en professionele belang van de andere partner door de rechter worden goedgekeurd.

6 Welke uitwerking heeft het overlijden van een van de partners op de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap?

In een aantal autonome regio's mag de overlevende partner op dezelfde manier van de overleden partner erven als bij getrouwde stellen. Daarnaast erkennen sommige autonome regio's het recht om de gedeelde huishoudelijke goederen te erven, de gedeelde woning een jaar lang te blijven gebruiken of het huurcontract voor de woning over te nemen.

7 Welke instantie is bevoegd om te beslissen in een zaak betreffende de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap?

Gerechtelijke autoriteiten zijn bevoegd om de gevolgen van de scheiding op het gebied van eigendom te bepalen. Er bestaat hoe dan ook geen specifieke bevoegdheid op grond van het bestaan van het niet-huwelijkse partnerschap, zoals wel het geval is voor huwelijksvermogensstelsels (artikelen 769 en 807 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). De rechterlijke bevoegdheid inzake toewijzing wordt dan ook geregeld door de algemene regels (artikel 50 e.v. van het Burgerlijk Wetboek).

8 Welke uitwerking hebben de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap op de rechtsbetrekkingen tussen een partner en een derde?

Over het algemeen hebben de verschillende regio's specifieke bepalingen over de gevolgen voor derden, naast het feit dat een aantal regio's heeft bepaald dat niet-echtelijke partnerschappen de rechten van derden niet mogen ondermijnen. Slechts in een klein aantal autonome regio's zijn de beide partners gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk voor bepaalde kosten tegenover derden (zoals het geval is voor Andalusië).

9 Korte beschrijving van de procedure voor de verdeling, met inbegrip van de vereffening, van het vermogen van het geregistreerde partnerschap in deze lidstaat

Op nationaal niveau of in de autonome regio's zijn er geen specifieke procedurele regels ten aanzien van de ontbinding en vereffening van eigendom van stellen met een niet-echtelijk partnerschap. In het algemeen geldt de regeling van gemeenschap van goederen (eigendom in onverdeeldheid van beide partners) volgens de artikelen 392 e.v. van het Burgerlijk Wetboek, onverminderd de bepalingen van de verschillende systemen van burgerlijk recht in Spanje. Voor de vereffening worden dus de algemene regels toegepast die voor eigendom onverdeeldheid gelden (artikel 400 van het Burgerlijk Wetboek).

10 Welke procedure en documenten of informatie zijn gewoonlijk vereist voor de registratie van onroerende goederen?

Voor de registratie van onroerende goederen is een notariële akte nodig.

De registratieprocedure hangt af van de bepalingen uit het burgerlijk recht en moet worden uitgevoerd in overeenstemming met die bepalingen. Als een partnerschap enkel op bestuurlijk gebied is geregistreerd en erkend, zonder gevolgen binnen het burgerlijk recht, wordt het stel met het oog op registratie geacht zich in een situatie van gewone mede-eigendom te bevinden. In ieder geval moeten de registratiebeginselen worden gevolgd die voor openbare of authentieke documenten gelden.

Laatste update: 01/02/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.